

Детска градина № 19 „ ЦЪУРЧЕ „

Гр.Хасково, ул.,„Пролетарска,, № 5, тел: 038/ 622517,GSM: 0885123066

ПРОГРАМА

за превенция на ранно напускане за учебната 2020/2021 г.

Въведение

Изготвянето на **Програма за превенция на ранно напускане** е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България. Този процес е нормативно обоснован от Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 263, ал. 1, т. 8), а приемането ѝ е в правомощията на педагогическия съвет.

В предучилищното образование акцентът е поставен върху **обхват на децата**, включително 4-годишните и **недопускане отсъствия и отпадане** на деца от задължителното предучилищно образование за 5 и 6-годишните.

Нормативни основания за разработване на програмата:

- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020).
- План за изпълнение на стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013- 2020).
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020).
- План за действие по изпълнение на националната стратегия за образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020).
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020)
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г.
- Закон за предучилищното и училищното образование.
- Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата за предучилищно и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане“ по отношение осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
- Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за

съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

- Наредба за приобщаващото образование.
- Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.

Основни понятия:

Основните мерки, които могат да се ползват в реализиране на целите на програмата са:

- *Превенция* – предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детска градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват.
- *Интервенция* – създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица.

Водещи принципи при реализацията на програмата:

Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и *подзаконовите нормативни актове*.

Кохерентност – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от образователната система.

Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.

Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и *политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели*.

Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове *от преждевременно напускане*.

Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.

Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на отпадналите от образователната система.

Основна цел:

Осигуряване обхвата в задължителното предучилищно образование и делът на 3 и 4-годишните деца в системата, като предпоставки за равноправно социално включване, пълноценна личностна реализация и не отпадане от училище.

Оперативни цели:

1. Разработване и изпълнение на институционална политика за повишаване на обхвата в образователната система на деца от задължителна предучилищна възраст.
2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане от образователната система с оглед ограничаване на последиците от тях.

3. Насърчаване включването в предучилищното образование на деца от рискови групи и развиване на приобщаващото образование.

4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на мерките и стимулите за включване на децата в предучилищното образование.

Анализ на политиката на детската градина за превенция на ранното напускане на образователната система

Силни страни и слаби страни

Силни страни

- 1.Налична и изградена съвременна среда предлагаща всички удобства за деца и родители.
- 2.Достигната готовност за училищно обучени на всички деца от ПГ групи включително и на тези с майчин език различен от българския.
- 3.Създадени са условия за равен старт на всички деца.
- 4.Създадени условия за стимулиране на креативното мислене и въображение на децата.
- 5.Приобщаване на децата към националните ценности и традиции , формиране на толерантност към различията и интеркултурна компетентност.
- 6.Наличен гъвкав дневен режим,осигуряващ равностойност на основните дейности: адаптация,социализация, обучение,възпитание.
- 7.Квалифицирани педагогически специалисти за работа с деца с изяви дарби, деца със дефицит на вниманието, деца от уязвими групи.
- 8.Наличие на педагогически специалисти с много добри компютърни умения .
- 9.Установено е сътрудничество между педагогическия екип, семействата, обществеността и специализираните институции за изработване и прилагане на стратегия за опазване ценностите на детството, защита правата на децата, превенции срещу насилието.
- 10.Системна връзка с родителите с цел преодоляване на всяка тревожност у тях относно престоя на децата им в детското заведение, отчитане на очакванията им.
- 11.Достъпен сайт за всички родители.

Слаби страни :

- 1.наличие на езикова бариера/ невладеене на български език / при постъпването на деца от ромски произход.
- 2.Недостатъчност в прилагането на превантивна и рехабилитационна педагогика, както и невладеене на компенсаторни педагогически механизми.
- 3.Недостатъчно противодействие на установената хиподинамика на децата и затлъстяване в ранна детска възраст.
- 4.Недостатъчно ефективно проучване на възможностите на децата, поради липса на национален, одобрен инструментариум за проследяване развитието на детето и скала за сравнение на резултатите, съпоставима за всички детски градини
- 5.Недостатъчно е включването на родителите в образователни програми на детската градина.

6. Недостатъчно е прилагането на разнообразни инициативи за повишаване активността на родителите.

Възможности

- разработване на проекти;
- участие в Национални програми на МОН;
- нови форми за работа с родители;
- подобряване на взаимодействие с институциите, включени в Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- осигуряване на допълнителни средства за изграждане на привлекателна и достъпна среда, за участие на децата в допълнителни дейности;
- други.

Рискове:

1. Има очертан демографски срив и липса на деца.
2. Нередовна посещаемост на децата от ромски произход .
- 3. Вероятност за изтичането на деца от ПГ 5г. и ПГ 6 г. групи вследствие възможността подготвителните групи да се организират и в училище и записването им там.

Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Анализ на състоянието по обхвата на децата и неизвинените отсъствия при 5 и 6-годишните деца.	начало на учебната година и ежемесечни сведения	директор	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет, а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители на групите	Поддържане на Регистър

Планиране на дейности от Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	началото на учебната година	директор	Конкретните дейности са част от Годишния план за дейността на детската градина.
Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.	м.09.2020 Заповед на директора Информирание на РУО	Директор	Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация
Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	ежемесечно до 15-то число информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	учители на групите, директор, администратор на ИСРМ	
Изготвяне на писмени предложения до „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.	при необходимост	учители на групите, директор	
Разработване и участие в проекти и национални програми.	съгласно сроковете в поканите за участие	директор	
Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: • прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; • проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите, корекционна дейност въз основа на резултатите.	основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; диагностични процедури; дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	учители на групите, директор	
Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси:	проучване на оферти; заявки	директор ЗАС/домакин учители на	Необходими са действия по избор на доставчици,

• приваждане на интериора в детската градина за нуждите на предучилищното образование; • осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала; • осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.		групите	договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, кътове за игра и обучение; учебни материали, дидактични игри, лаптопи, таблети и съответния софтуер.
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	учители на групите	
Приемственост „Детска градина – училище“	Разработване на планове и графици за съвместни дейности с училищата от района	директор учители на групите	Теми на съвместни дейности могат да бъдат: „Здравей училище!“; „Един ден на ученика“; „Какво е нужно на ученика“; „На гости в училище“
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	директор	Дейности от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез организиране на празници и развлечения.	празници; куклен театър; срещи с известни личности	директор; учители на групите; учител по музика; педагогически специалисти	Разработеният План за празниците и развлеченията трябва да бъде част от Годишния план за дейността на детската градина
Провеждане на допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина	школи; състави	директор	За децата от рисковите групи е необходимо да се осигурят облекчени условия за участие
Осигуряване на ресурсното подпомагане от лицензирани доставчици на социални услуги, при спазване на указаните процедури в Наредбата за приобщаващото образование.	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими

		лично развитие в детската градина	групи трябва да служат и за целите на тази Програма
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за лично развитие/	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за лично развитие в детската градина	
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	Директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на отворения случай
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници,	учители на групите	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно напускане, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родителите.	курсове за обучение	директор	Включване на обучението в Плана за квалификация
Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин.	процедури по утвърждаване	директор; учители на групите	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН
Организиране на акции за набиране на средства, дрехи, и др. за социално слаби деца	при необходимост	директор; учители на групите	
Осъществяване на информационно –образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование	Във времето, определено в Годишния план за дейността за съответната учебна година	учители на групите	Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата

			програма
Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи	педагогически ситуации; празници	учители на групите	
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в предучилищно образование.	работни срещи	Директор; Членове на Екипите за обхват	
Осъществяване на ефективни мерки за превенция/недопускане на тормоз в детската градина.	целогодишно	Координационен съвет; учители на групите	Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина.
Осъществяване на инициативи за повишаване интереса на деца и родители от уязвимите групи към дейността в детската градина.	срещи; тренинги; работилници; празници и др.	учители на групите	
Съвместни дейности с библиотеки.	разработване графици за посещения и съвместни инициативи	учители на групите	Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.	благотворителни акции	директор; учители на групите	

Програмата е съгласувана с Обществения съвет към детската градина. и Протокол № 01 от заседание на Педагогическия съвет, проведено на 16.09.2020г. и е утвърдена със Заповед на директора № 17./06.09.2020г.